

Preek 24 december 2008 – Kerstnachtdienst

ds. R. Koopmans, [e-mail](#), [Jozefkerk Assen](#)

[Micha 5:1-4a](#)

[Titus 2:11-14](#)

[Lucas 2:1-20](#)

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

De wereld is in crisis, zeggen ze.

Banken vallen om, de huizenverkoop ligt stil, makelaars stoppen ermee, de autobranche gaan zowat failliet, tenzij je tweedehands auto's verkoopt natuurlijk.

Het is crisis. Ach wat, het was altijd al crisis.

Alleen wij merkten daar nooit wat van. Wij zaten goed met onze welvaart. Die zeepbel spat nu uit elkaar, en ineens kun je weer je baan verliezen.

Wie het altijd al hebben gemerkt? De armsten in ons land. De mensen die al jaren amper rond kunnen komen. Zij hebben geen geld op de bank. De bank heeft geld in hun, eerder. En de allerarmsten van de wereld, die de vuilnisbelten afstruinen op zoek naar nog wat bruikbaar. Om dat te ruilen voor wat eetbaars.

Wij, met onze welvaart, zijn natuurlijk een uitzondering.

En dat zeg ik vanavond niet om de sfeer te bederven. Zulke dominees heb je ook. Die sturen je graag allemaal met een schuldgevoel naar huis, zodat je de kerstkalkoen niet meer door je keel krijgt. Welnee, eet maar lekker op. Het is best goed om het eens per jaar allemaal gezellig te hebben, ieder op zijn eigen manier. Heb het maar fijn met elkaar deze dagen. Niks mis mee. Maar doe het met een hart dat dankbaar is, en open staat voor wie het minder heeft, en handen die weten te delen. En niet alleen vannacht en morgen.

Waarom wijs ik wel op die tweederde wereld die in armoede leeft. Omdat het zo is... Het is de realiteit.

En omdat ik geloof dat God juist met die mensen van doen wil hebben. Hij is niet ondersteboven van deze kredietcrisis, maar die allang ondersteboven was van de crisis van zijn volk. God ziet de kleinen, en de mensen die niemand anders ziet.

Niet voor niets kiest hij Bethlehem uit. Een mooie naam: broodhuis. Maar een onaanzienlijk stadje. Vandaag de dag ook geen aantrekkelijk oord, gescheiden van Jeruzalem door een muur die ze regelrecht van Berlijn hebben overgenomen.

Uit dat Bethlehem komt iemand voort die Gods volk zal weiden, weer voedsel zal geven en aanzien, veiligheid en vrede. De profeet Micha voorspelt dat, in jaren dat de mensen gebukt gaan onder de grootmachten.

Eeuwen later heersen de grote namen nog steeds. Lucas noemt ze: Augustus, Quirinius. Raakt Sinterklaas de Q ook eens aan iemand kwijt. Ach, namen. Bush en Putin weet ik nog. Nu is het Obama, maar die rus, ik weet zijn naam niet eens. Het is toch Putin. Wat is een naam. Het zijn gewoon mensen. Mensen met macht.

“Rechtstreeks vanuit onze hoofdstad!” komt Hart van Nederland elke avond onze huiskamer binnen.

Maar Lucas heeft niks met de hoofdstad. Nazareth. Achterafdorp. Paar gewone mensen, zoals zovelen gedwongen op weg.

Ja meneer, we moeten wel. Volkstelling, weet u... Ze vragen naar m'n afkomst. Niet dat ze in mij geïnteresseerd zijn als mens, nee ze willen me indelen. Of ik marokkaan ben of antilliaan of gewoon autochtoon, dat interesseert de overheid vandaag de dag weer. Registratie, voor je het weet vragen ze weer je naar je ras. Afijn, we zijn allemaal op weg.

Maar God gaat mee in deze arme mensen, en zorgt dat ze in Bethlehem komen. Broodhuis, ach wat, er is niet eens plek voor een hoogzwangere vrouw. Geen Van der Valk hoeven ze, het passantenhuis is ook goed. Maar nee, Maria moet bevallen in een stal. Tussen os en ezel. En nu maar hopen dat het geen keizersnee wordt. Als dat geen crisis is.

Een eindje verderop in de velden liggen de herdertjes bij nachte. Niks romantisch aan. Laat je niet misleiden door die sfeervolle kerstvieringen op het Balloërveld. Met echte schaapjes en een echte schaapskooi. Het was veel rauwer.

Aan deze herders in hun ruwe bestaan heeft God een boodschap. Een engel verschijnt hen. Dat gebeurt niet een ieder. Dat je licht ziet en hemels gezang hoort. Het is geen dagelijkse kost, wat zweverige tv programma's ons ook wijsmaken.

Het is uniek. En het bericht ook. Evangelie. Dat de redder die door profeten ooit beloofd werd. De Heiland, de heelmaker, die de wereld Gods liefde en vrede geeft, geboren is. Heden, vandaag, vannacht!

Lieve mensen. Dát moet de kern van ons Kerstfeest zijn.

De redder, die beloofd was aan een wereld in crisis. Waar mensen naar uitzien al eeuwenlang. Die ís gekomen! In Jezus. Hij brengt een grote wending, een ommekeer teweeg!

Heel de wereld moet uitbarsten in vreugde. Onze manier van Kerst vieren is eigenlijk nog niet blij genoeg.

Zoals Paulus in de brief aan Titus schrijft: Gods genade is openbaar geworden tot redding van alle mensen. God koopt ons van alle zonden vrij. God bevrijdt ons van alle aardse last. God geeft veiligheid, vreugde en vrede. Of je een emmer leeggooit. Eén kerstnachtpreek is niet genoeg om het te vatten. Je moet vaker komen. Sterker nog. Laatst zei een mevrouw die haar leven lang al naar de kerk gaat: ik snap er nog steeds niks van. Ik ook niet, mevrouw, was mijn reactie.

Want: waarom zien we dan niks van die vrede? Waarom zitten we dan nog steeds in de crisis? Jezus geboren, leuk en aardig, maar de herders schieten er nog niks mee op. En wij ook niet. Crisis blijft crisis, hoe je het ook wendt of keert.

Ja, maar dan moet je ook op weg. Naar dat kind in die voerbak. Dat kind is het teken. Wil je gaan zien dat God reddend is verschenen, dan moet je op weg naar Jezus, oog hebben voor het kleine. Dan moet je ook op weg mét de mens Jezus. Want van Hem leren we wie God is, en wie wij zijn, en wat leven is.

God had het ook best anders kunnen doen, vrede brengen. Met de vuist op tafel, met donder en geweld. Maar dan had Hij ons allemaal van tafel geveegd.

God kiest ervoor om zo, langs de weg van Jezus de wereld te redden, en de mensen tot vrede te brengen. Het kind is een teken, dat ons de ogen opent. Zie je God in de ogen van dat kind. En stap heen over je ongelof en scepsis, en ga deze weg van de vrede.

Veel mensen zijn op zoek naar God. Misschien jij ook wel. Je wilt wel geloven, maar het is allemaal zo vreemd. Je bent met heel andere dingen bezig. Je vindt het niet in de kerk, want daar staan dingen je tegen, de mensen zijn niet jouw soort. De kerk heeft standpunten waar je niks mee hebt en preken die je maar half begrijpt en die muziek is jouw ding niet. Dus je zoekt het buiten de kerk, in bovennatuurlijke zaken en wonderen. Zou God daar niet in zitten. Nou, vast wel. Maar het brengt je niet in beweging. Het brengt geen ommekeer. Als de herders waren blijven staren naar de hemel, dan hadden ze niks gevonden. Zo'n engel gaat weer weg, en over blijft de donkere nacht. Ze gingen. Naar het kind dat Jezus heet.

Jij zoekt naar God. Weet je dat God jou zoekt. Al jaren.

Je komt Hem dagelijks tegen, God. Niet in die wonderen. Maar in de ogen van een kind. Hier in Assen, of op de vuilnisbelt van een derde wereldstad. In de mens die naast je loopt. In de vrouw met de bontjas én in de zwerver die huist in het park. In je collega op het werk en de juffrouw achter de kassa. Al die mensen zijn mensen van God. Al die mensen heeft God gezocht. Voor al die mensen is Jezus geboren, en gestorven, en opgestaan. In al die mensen is God ons nabij. Zoek Hem in het kleine.

En laat je raken. Laat je door Hem vrijkopen uit deze wereld.

Minister Bos kocht Fortis vrij uit de klauwen van het faillissement. Het kostte hem zelf geen cent, maar hij is gelijk politicus van het jaar. Terecht waarschijnlijk.

Als God ons vrijkoopt, kost het Hem zijn alles, zijn Jezus. Hij heeft alles voor ons over.

Kijk, dat kind, dat is nog maar een teken. Er komt nog veel achteraan. Jezus leert ons hoe te leven. En Hij geeft ons zijn leven. We zijn vrij, we zijn veilig, daar kan geen crisis tegenop.

Maar dan moeten wij wel met Hem willen leven. Jij kunt het, wij kunnen het samen. Yes, we can! Veiligheid en vrede. Het begin is in ons zelf. Zoek niet te ver naar God. Dichtbij is Hij. In je eigen hart, in je naaste mens.

Laat het kerstkind Jezus in de kribbe vannacht het teken zijn. Het beginsignaal, van een leven met Hem, ook voor jou, ook voor ons. Amen.